

545
ŠTÁTNÝ ARCHÍV POBOČKA V BYTČI

581

Ústředná správa popperovských
majetkov vo Viedni

1862-1897

INVENTÁR

581

Bytča 1964

ŠTÁTNY ARCHÍV POBOČKA V BYTČI

ÚSTREDNÁ SPRÁVA POPPEROVSKÝCH

MAJETKOV VO VIEDNI

1862 - 1897

INVENTÁR

Alojzia Kočišová

Bytča 1964

7

Esterházyovci v roku 1862 prenajali a v roku 1868 predali svoje majetky v Bytči, v Strečne a vo Víglaši podnikateľovi a veľkoobchodníkovi s drevom Leopoldovi Popperovi, ktorý od roku 1863 vlastnil i szapáryovskú časť Podhradia a Lietavy. Sídlo L. Poppera do roku 1873 bolo striedavo v Hliníku, v Považskom Podhradí a v Bytči. Keď v roku 1873 kúpil aj statok Weldzirz v Haliči a patrili mu aj ďalšie statky a sklady dreva, ako Grandhaler, Heindorf, Jablunkov, Liptovský Hrádok, Stražov, Tokaj, Tvrdošín, zriadil ústrednú správu všetkých svojich majetkov vo Viedni (Güteradministration Leopold Freiherr von Popper, Wien). Na čele ústrednej správy stál sekretár. I po smrti Leopolda Poppera v roku 1886 jeho synovia Alexander, Berthold a Armin ponechali ústrednú správu vo Viedni. Podliehali jej Prevádzkové riaditeľstvo Weldzirz (Betriebs-Direction), Správa skladu Dolina, Správa pily Wygoda, správy statkov Heindorf, Podhradie, Rajec, Strečno a Správa lesných a drevárskych podnikov v Bytči (Industrial-Verwaltung), Správa pily Čadca, Lesné správy a úrady statkov Bytča, Strečno, Rajec, Podhradie a Weldzirz. Popperovci zriadili v roku 1885 v Bytči hlavnú správu (Domänen Direction) pre statky Bytča, Strečno, Rajec a Podhradie. Na čele stál inšpektor, ktorý podliehal viedenskej ústrednej správe. Začiatkom roku 1895, keďže Popperovci väčšinu svojich majetkov odpredali, ústredná správa vo Viedni zanikla.

Písomnosti ústrednej správy popperovských majetkov sme prevzali od bývalého majiteľa Lothara Poppera v roku 1958 spolu s časťou materiálu Bytčianskeho panstva. Väčšiu časť spisov sme usporiadali podľa pôvodného chronologicko-numerického systému. Podobne je diferencovaná ďalšia časť spisov a korešpondencia majiteľov.

Písomnosti Ústrednej správy sú rozčlenené podľa nasledovnej schémy:

I. Pôvodné usporiadanie

A Písomnosti Ústrednej správy v Hliníku a v Považskom Podhradí.

- a. Pomocné knihy
- b. Spisy
- c. Účty

B Písomnosti Ústrednej správy vo Viedni.

- a. Pomocné knihy
- b. Spisy

II. Novšie usporiadanie

a. Zlomky písomností Ústrednej správy v Hliníku a v Považskom Podhradí.

b. Zlomky písomností Ústrednej správy vo Viedni.

c. Korešpondencia majiteľov:

- 1. Leopolda Poppera
- 2. Evelíny Popperovej
- 3. Alexandra Poppera
- 4. Armina Poppera

d. Rôzne

- 1. Daňové záležitosti
- 2. Majetkovoprávne záležitosti
- 3. Účty

Inventárnu jednotku pri signovanom materiáli tvorí ročník spisov, pri nesignovanej časti vecné skupiny.

Po obsahovej stránke ide zväčša o korešpondenciu zasielanú inšpektorom Hlavnej správy v Bytči a úradníkmi panstiev na Ústrednú správu v záležitostiach správy majetkov. Ďalej sú to mesačné, štvrťročné a sumárne ročné výkazy o hospodárení. V osobnej korešpondencii ide väčšinou o obchodné, majetkové záležitosti, žiadosti o podporu a o poskytnutie stavebného dreva.

I. P ô v ô d n é u s p o r i a d a n i e

A. Písomnosti Ústrednej správy v Hliníku a v Považskom Podhradí.

a. Pomocné knihy

1	A/a - 1	Podací protokol	1862	1 zväzok
2	A/a - 2	Podací protokol	1863	1 zväzok
3	A/a - 3	Podací protokol	1864	1 zväzok
4	A/a - 4	Podací protokol	1865	1 zväzok
5	A/a - 5	Podací protokol	1866- 1868	1 zväzok
6	A/a - 6	Podací protokol	1869	1 zväzok
7	A/a - 7	Index abecedný	1862	1 zväzok
8	A/a - 8	Index abecedný	1863	1 zväzok
9	A/a - 9	Index abecedný	1864	1 zväzok
10	A/a - 10	Index abecedný	1865	1 zväzok
11	A/a - 11	Index abecedný	1866- 1868	1 zväzok
12	A/a - 12	Index abecedný	1869	1 zväzok

b. Spisy

Inv.č.: _____ Signatúra, rok, číselné rozpätie a obsah: _____ Kartón: _____

13 A/b - 1 1862 č. 118-199, 332 1

Zpráva nadlesného z Bytče o stave lesov a lesnej ťažbe. Informácie vo veci prenájmov. Osobné záležitosti zamestnancov. Žiadosti o miesto.

14 A/b - 2 1863 č. 108-892, 1000

Prenájom regálií. Potvrdenie vlastníctva Leopolda Poppera na Podhradie, ktoré odkúpil od Ulmanna de Szitányi. Listy účtovníka Víglašského panstva a nadlesného v úradných záležitostiach. Pokyny Leopolda Poppera pre sekretára ústrednej správy. Patronátne záležitosti. Poistenie majetku.

15 A/b - 3 1864 č. 84, 104, 185

Prenájom pozemkov a budov. List hlavného župana Trenčianskej župy Leopoldovi Popperovi v záležitosti stavby železnice Žilina-Trenčín-Galanta.

16 A/b - 4 1868 č. 1,73-74, 114-146, 242

Žiadosti obcí o materiálnu pomoc, najmä o stavebné drevo. Dohoda medzi Popperovcami a obcou Malá Bytča o užívaní pasienkov. Prenájom regálií.

17 A/b - 5 1869 č. 48-104

Prenájom pozemkov a budov. Žiadosti o podporu.

c. Účtovná korešpondencia adresovaná hlavnej účtárni.

18 A/c - 1 1863 č. 1-65

2

19 A/c - 2 1864 č. 3-116

20 A/c - 3 1865 č. 3-107

B. Písomnosti Ústrednej správy vo Viedni.

a. Pomocné knihy.

21	B/a - 1	Podací protokol	1873		1 zv.
22	B/a - 2	Podací protokol	1874	1 - 1303	1 zv.
23	B/a - 3	Podací protokol	1875	1 - 1745	1 zv.
24	B/a - 4	Podací protokol	1876	11 - 1660	1 zv.
25	B/a - 5	Podací protokol	1877		1 zv.
26	B/a - 6	Podací protokol	1878		1 zv.
27	B/a - 7	Podací protokol	1879		1 zv.
28	B/a - 8	Podací protokol	1880		1 zv.
29	B/a - 9	Podací protokol	1881		1 zv.
30	B/a - 10	Podací protokol	1882		1 zv.
31	B/a - 11	Podací protokol	1883		1 zv.
32	B/a - 12	Podací protokol	1884		1 zv.
33	B/a - 13	Podací protokol	1886		1 zv.
34	B/a - 14	Podací protokol	1887		1 zv.
35	B/a - 15	Podací protokol	1888		1 zv.
36	B/a - 16	Podací protokol	1889		1 zv.
37	B/a - 17	Index abecedný	1877		1 zv.
38	B/a - 18	Index a becedný	1878		1 zv.
39	B/a - 19	Index abecedný	1880		1 zv.
40	B/a - 20	Index abecedný	1881		1 zv.
41	B/a - 21	Index abecedný	1882		1 zv.
42	B/a - 22	Index abecedný	1883		1 zv.
43	B/a - 23	Index abecedný	1884		1 zv.
44	B/a - 24	Index abecedný	1886		1 zv.

45	B/a - 25	Index abecedný	1887	1 zv.
46	B/a - 26	Index abecedný	1888	1 zv.
47	B/a - 27	Index abecedný	1889	1 zv.

b. Spisy

48	B/b - 1	1873	č. 200, 319-320, 470	3
----	---------	------	----------------------	---

Hlásenie nadlesného statku Weldzirz o situácii v lesníctve. Zasielanie lesných výkazov.

49	B/b - 2	1874	č. 226, 356	
----	---------	------	-------------	--

Obchodná korešpondencia. Lesný úrad Weldzirz - výkazy.

50	B/b - 3	1875	č. 305, 456, 527, 936	
----	---------	------	-----------------------	--

Lesný úrad Bytča-Rajec - zprávy a účtovné výkazy. Hlásenia správcu o situácii na píle vo Weldzirzi.

51	B/b - 4	1878	č. 343, 729, 1160-1161, 1226, 1264	
----	---------	------	------------------------------------	--

Pokonanie medzi majiteľom statku Bytča a obcou Horný Hričov v majetkových záležitostiach. Zprávy nadlesného z Weldzirzu.

52	B/b - 5	1877	č. 397 - 1830, 2314	
----	---------	------	---------------------	--

Hodnotenie lesov na majetkoch Bytča, Strečno, Lietava, Podhradie. Dohoda s obcou Setechov vo veci užívania lesov. Regulácia a segregácia lesov v Petroviciach.

53	B/b - 6	1878	č. 1 - 2737	
----	---------	------	-------------	--

Korešpondencia medzi ústrednou správou a Prevádzkovým riaditeľstvom vo Weldzirzi. Platobná listina zamestnan-

cov v Strečne. Majetkovoprávne záležitosti. Komasačné veci. Lesné škody. Výkazy o lesných a stavebných účtoch.

54 B/b - 7 1879 č. 124 - 2047

Lesný úrad Weldzirz a Čadca - informácie o situácii v lesnom hospodárstve. Lesný úrad Bytča-Podhradie - výkazy o lesných peňažných účtoch. Majetkovoprávne záležitosti.

55 B/b - 8 1880 č. 2 - 2537

4-9

Listy riaditeľa a iných zamestnancov prevádzky Leopolda Poppera vo Weldzirzi v rôznych úradných záležitostiach. Hlásenia a informácie správcov statkov, píl a nadlesných o hospodárení. Prenájom pozemkov a budov. Osobné a platové záležitosti zamestnancov. Obchodná korešpondencia. Ponuky firiem a objednávky strojového zariadenia na pily. Projekty pily Bolechow-Hoszow. Žiadosti lesných správ a podnikov o povolenie obchodu a plavenie dreva.

56 B/b - 9 1881 č. 1 - 2413

10-14

Lesný úrad Bytča, Čadca, Weldzirz - výkazy dreva, lesné škody. Účtovné záležitosti statkov Bytča, Strečno, Lietava, Podhradie. Poistenie majetku. Prenájom majetkov, prenájomná zmluva na statok Heindorf. Daňové záležitosti. Patronátne povinnosti - oprava kostolov, fár, dodávanie dreva. Osobné a platové veci zamestnancov. Žiadosti o zamestnanie. Obchodná korešpondencia. Informácia na ministerstvo spojov vo veci prepravnej zmluvy pre vývoz dreva do

Belgicka, Bulharska, Francúzska, Holandska, Nemecka, Rakúska, Rumunska a Srbska. Dohoda v majetkových záležitostiach s obcami Hričov a Hlboké.

57 B/b - 10 1882 č. 1 - 2352 15-19

Ponuky firiem na dodanie strojového zariadenia, faktúry na zakúpené stroje. Obchodná korešpondencia. Účtovné záležitosti. Denníky lesných zpráv z Lesných úradov Čadca a Weldzirz. Listy správco popperovských majetkov, ktoré zaslali na ústrednú správu v úradných záležitostiach. Zápisnica zo zasadania správnej rady v Bytči. Zoznam zamestnancov Prevádzkového riaditeľstva vo Weldzirzi a súpis majetku. Žiadosť Leopolda Poppera na ministerstvo obchodu o vydanie koncesie na stavbu miestnej železnice Dolina-Wygoda. Prenájom majetkov, kúpnopredajná zmluva na pílu v Tokaji.

58 B/b - 11 1883 č. 4 - 2433 19-21

Korešpondencia medzi Ústrednou správou a správcami statkov, zamestnancami Prevádzkového riaditeľstva vo Weldzirzi, právnym zástupcom a nadlesnými. Daňové záležitosti. Tabuľka vyvlastnenia pôdy od majiteľov Schenk a Popper pre stavbu trate Trenčín-Žilina. Informácie o preprave talianskych robotníkov na sezónne práce do Weldzirzu. Dohoda s urbárníkmi z Kolárovice v majetkovej záležitosti. Žiadosť židovskej obce v Bytči o pridelenie pozemku pre stavbu synagógy.

59 B/b - 12 1884 č. 1 - 1841 22-24

Ponuky tovární na dodávanie zariadenia pre píly a mly-

ny. Výkaz o civilných procesoch právneho zástupcu. Majetkové pokonanie medzi L. Popperom a urbárikmi z Rovného. Zprávy o manipulácii dreva na parnej pile v Čadci. Denníky lesných správ zo zákopčianskeho revíru. Preprava robotníkov do Weldzirzu. Osobné záležitosti zamestnancov. Stavebné účty. Popis bývalých esterházyovských lesov. Všeobecná výstava v Budapešti v r. 1885 - účasť L. Poppera na úseku poľovníctva a lesníctva.

60 B/b - 13 1885 č. 1 - 1793 25-27

Listy inšpektora Hlavnej správy v Bytči a správcov popperovských majetkov na Ústrednú správu v otázkach správnych, účtovných, prenájomných, obchodných a stavebných. Registre dreva. Taxačná tabuľa lesov Podhorie, Babkov prislúchajúcich Valeriovi Smiachovskému. Zápisnice zo zasadania správnej rady v Bytči. Patronátne záležitosti. Situačný plán rieky Váhu a železnice medzi Kotešovou a Bytčou. Stavby lesných železníc. Požiar v Podbieli - žiadosť o podporu.

61 B/b - 14 1886 č. 1 - 1699 28-30

Právne záležitosti. Účtovné odhady. Zápisnice zo zasadania správnej rady v Bytči. Hlásenia firiem o montáži strojov na pile. Zprávy nadlesných o stave lesných revírov. Obchodná korešpondencia. Stavby a opravy budov. Patronátne povinnosti. Majetkové pokonanie s obcou Mariková. Urbárska úprava. Zápisnica zo zasadania komposesorov z lietavského statku - voľba nového predsedu.

62	B/b - 15	1887	č. 1 - 1634	31-33
Korešpondencia medzi ústrednou správou a inšpektorom, správcami statkov, právnym zástupcom a nadlesnými v úradných záležitostiach. Zápisnica zo zasadania správnej rady v Bytči. Poistenie majetku. Osobné záležitosti zamestnancov.				
63	B/b - 16	1888	č. 1 - 1037	34-35
Účtovné výkazy zo správy statku Podhradie. Zprávy zo statkov o hospodárení. Hlásenia nadlesných o stave lesov a lesnej ťažbe. Patronátne povinnosti. Osobné veci zamestnancov.				
64	B/b - 17	1889	č. 2 - 1513	36-38
Dodávanie zariadenia do páleníč firmami, faktúry za stroje. Prenájom majetkov. Denníky lesných správ, opravy na lesných budovách, výrub lesov, manipulácia dreva. Listy inšpektora vo veci prenájmov, účtovných záležitostí, stavby mostov a lesných stavieb. Rozpočet murárskych robôt pri oprave Bytčianskeho zámku. Účtovné záležitosti statku Strečno, Lietava, Podhradie, Wygoda. Poistenie majetku. Žiadosti o zamestnanie. Popis majetku na statku Weldzitz.				
65	B/b - 18	1890	č. 1 - 1700	39-40
Úradná korešpondencia, ktorú na ústrednú správu zaslali inšpektor, právny zástupca, správcovia statkov a nadlesní. Patronátne záležitosti. Predaj pozemkov. Urbárska tabuľa obce Bánová. Informácie o poľnohospodársko-lesníckej výstave vo Viedni.				

66 B/b - 19 1891 č. 1 - 1324 41-42

Faktúry za dodané zariadenie a za cement z ladeckej cementárne. Vybudovanie pily v Marikovej - pokyny. Zápisnica zo zasadania správnej rady v Bytči. Lesný úrad Čadca, Petrovská, Považská Teplá, Rajec - účtovné výkazy, výkazy o ťažbe dreva a o lesnej manipulácii. Obchodná korešpondencia.

67 B/b - 20 1892 č. 64 - 684 43

Lesný úrad Čadca - registre dreva.

II. Novšie usporiadanie

a. Zlomky písomností Ústrednej správy v Hliníku a v Považskom Podhradí.

68 II - a 1863 - 1870 44

Daňové záležitosti. Poistenie majetku. Prenájomné zmluvy. Zprávy o manipulácii dreva na pilách Hrádok, Strážov. Listy úradníkov na ústrednú správu.

b. Zlomky písomností Ústrednej správy vo Viedni.

69 II - b 1873 - 1895 45-47

Korešpondencia medzi ústrednou správou a inšpektorom z Bytče, právnym zástupcom, správcami majetkov Bytča, Strečno, Lietava, Podhradie, Weldzitz a nadlesnými z lesných úradov Bytča, Čadca, Rajec, Podhradie. Prenájomné zmluvy. Urbárske regulácie obcí. Daňové záležitosti. Program pohrebu Leopolda Poppera v Bytči - Hliníku.

c. Korešpondencia majiteľov.

70 IIc - 1 1846 - 1886 48-52

Korešpondencia Leopolda Poppera ohľadne obchodných záležitostí, prenájomných zmlúv, ťažby dreva, majetkových a patronátnych záležitostí. Žiadosti o miesto. Pracovná zmluva medzi Leopoldom Popperom a pltníkmi. Kúpnopredajná zmluva medzi Popperom a Esterházyovcami na panstvo Bytča-Strečno. Žiadosti obyvateľov o podpory a prídely dreva.

71 IIc - 2 1858 - 1867 52

Korešpondencia Evelíny Popperovej v súkromných záležitostiach.

72 IIc - 3 1886 - 1888

Korešpondencia Alexandra Poppera v obchodných, prenájomných a patronátnych záležitostiach. Žiadosti o miesto a o podporu.

73 IIc - 4 1884, 1887 - 1897

Korešpondencia Armina Poppera - zprávy úradníkov, prenájom, patronátne povinnosti, žiadosti o podporu.

74 IIc - 5 1851, 1854, 1870-1871, 1885

Rôzna súkromná korešpondencia.

d. Rôzne.

75 IIId - 1 1873 - 1881 53

Daňové záležitosti (zlomky).

76 IIa - 2 1886 - 1869, 1876 - 1887

Majetkovoprávne záležitosti (zlomky).

77 IIa - 3 1850 - 1892

54-55

Účty (zlomky).

V e c n ý u k a z o v a t e ľ .

(Odkazujeme na inv.číslo).

budovy - oprava 61, 64

- prenájom 15, 17, 55

- stavba 61

Bytčiansky zámok - oprava 64

cement - nákup 65

denníky lesných správ 57, 59, 64

drevo - dodávanie 56

- manipulácia 64

- plavenie 55

- registre 60, 66, 67

- ťažba 66, 70

- vývoz 56

hospodárenie - informácia 55

hospodárstvo lesné - situácia 54

indexy abecedné 7-12, 37-47

korešpondencia obchodná 49, 55, 56, 57, 61, 66, 70, 72

- súkromná 71, 73, 74

- účtovná 18-20

- úradná 65

- ústrednej správy a prevádzkového riaditeľstva 53, 58

62, 69

lesníctvo - situácia 5

lesy - hodnotenie 52

- popis 59

- regulácia 52

- segregácia 52

- stav 63

- ťažba 63

• užívanie 52

- výrub 64

listina platobná 53

listy - inšpektora 64
 - nadlesného 14
 - riaditeľa 55
 - správcov popperovských majetkov 57, 60
 - účtovníka 14
 - zamestnancov 55, 68

majetok - poistenie 14, 56, 62, 64, 68
 - popis 64
 - prenájom 56, 57, 64
 - súpis 57

odhady účtovné-61

pasienky - užívanie 16

patronátne objekty - adaptačné práce 56

píla - pokyny na vybudovanie 66
 - projekty 55

plán rieky Váh 60
 - železnice 60

pltníci 70

pohreb L. Poppera 69

pozemky - predaj 65
 - prenájom 15, 17, 55

požiar v obci Podbiel 60

protokoly podacie 1-6, 21-36

regálie - prenájom 14, 16

registre dreva 60, 66, 67

regulácie urbárske 61, 69

revíre lesné 59, 61

robotníci - preprava 58, 59

rozpočet murárskych robôt 64

stavby lesné 64

stroje - nákup 64, 65

synagóga - stavba 58

škody lesné 53, 56

- tabuľa taxačná 60
 - urbárska 65
- účty - statkov 77
 - stavebné 59
- veci komasačné 53
- výkazy - lesné 48, 49, 56
 - lesných účtov 50, 53, 54, 63, 66
 - o procesoch právneho zástupcu 59
 - o stavebných účtoch 53
 - o ťažbe dreva 66
- výstava - poľnohospodársko-lesnícka 65
 - všeobecná 59
- záležitosti - daňové 56, 58, 68, 69, 75
 - majetkovoprávne 53, 54, 76
 - majetkové 51, 56, 58, 59
 - obchodné 72
 - patronátne 56, 60, 61, 65, 70, 72
 - právne 61
 - prenájomné 72
 - súkromné 71
 - účtovné 56, 57, 64
 - úradné 55, 57
- zamestnanci - osobné záležitosti 13, 55, 56, 59, 62, 63
 - patronátne záležitosti 14
 - platové záležitosti 55, 56
 - zoznam 57
- zápisnice - zo zasadania komposesorov 61
 - zo zasadania správnej rady 57, 60, 61, 62, 66
- zariadenie strojové - dodávanie 64
 - montáž 61
 - objednávky 55
 - ponuky 57, 59
- zmluvy - kúpnopredajné 57, 70
 - pracovné 70
 - prenájomné 56, 68, 69, 70
 - prepravné 56

zprávy - o hospodárení 63

- lesné 13, 50, 61

- o manipulácii dreva 59, 68

- nadlesného 51, 61

- situačné 48, 59

železnica - stavba 15, 57, 58, 60

žiadosti - o koncesiu na stavbu železnice 57

- o materiálnu pomoc 16

- o podporu 17, 60, 70, 72, 73

- o povolenie obchodu 55

- o povolenie plavenia dreva 55

- o prídel dreva 16, 70

- o pridelenie majetku 58

- o zamestnanie 13, 56, 64, 70, 72

O B S A H

	Str.
Úvod	1-2
I. Pôvodné usporiadanie	3-11
A. Písomnosti Ústrednej správy v Hliníku a v Považskom	
Podhradí	3-4
a. Pomocné knihy	3
b. Spisy	3-4
c. Účtovná korešpondencia adresovaná hlavnej účtárni	4
B. Písomnosti Ústrednej správy vo Viedni	4-11
a. Pomocné knihy	4-6
b. Spisy	6-11
II. Novšie usporiadanie	11-13
a. Zlomky písomností Ústrednej správy v Hliníku	
a v Považskom Podhradí	11
b. Zlomky písomností Ústrednej správy vo Viedni	11
c. Korešpondencia majiteľov	12
d. Rôzne	12-13
Vecný ukazovateľ	14-17

Fond usporiadala : Alajala Hoffová

Inventár zostavila : Alajala Hoffová

Strán : 17

Fašty skopírovan : 3

Prepísala : Dušica Kvačková

Načítala : F. Pilišová

Inventár schválil : Jozef K.

Názov fondu :	Ústredná správa popperovských majetkov vo Viedni
Značka :	ÚSPM
Časový rozsah :	1862 - 1897
Počet inv. jednotiek :	77
Miesto uloženia :	Štátny archív - pobočka v Bytči
Stav ku dňu :	30. VI. 1964
Fond usporiadala :	Alojzia Kočišová
Inventár zostavila :	Alojzia Kočišová
Strán :	17
Počet exemplárov :	5
Prepísala :	Emília Kvasňovská
Zaviazal :	F. Filadelfi
Inventár schválil :	Jozef Kočiš

